

Verslag Startbijeenkomst Polhaar Aardgasvrij

Datum	21 april 2022	
Locatie	Panoramazaal, Trefkoele+	
Organisatie	Team Duurzaamheid, gemeente Dalfsen	Werkgroep Bewust Wonen, Groen Gebogen

Beste bewoners van Polhaar,

Ik heb het de avond zelf gezegd, en ik zeg het hier nogmaals. Dank voor alle inbreng op de avond zelf, maar zeker ook voor alle mededelingen in de aanmeldingsberichten.

Daarnaast heeft ongeveer 13% van de adressen in Polhaar zich aangemeld om op de hoogte te blijven. De betrokkenheid bij de wijk en de toekomst is zeer plezierig om te ervaren.

Hieronder vindt u het verslag van de verzamelde informatie op hoofdlijnen. Mocht u zaken missen, laat dat weten via een e-mail aan polhaar@dalfsen.nl. Het verslag staat binnenkort ook op www.dalfsen.nl/polhaar, met extra informatie over aardgasvrij wonen.

Inleiding aardgasvrij en warmtenet

Gedurende de bijeenkomst is naar voren gekomen dat bewoners meer informatie over een warmtenet verwachtten. Ik wil daarom beginnen met een toelichting.

Onze Rijksoverheid heeft de keuze gemaakt voor het aardgasvrij maken van woningen, en de uitvoeringstaak neergelegd bij de gemeenten. Wij begrijpen dat er sentimenten bestaan, die deze keuze in twijfel trekken, en dat mag natuurlijk.

De discussie om wel of niet van aardgas af te gaan is voor gemeenten daarom onpraktisch, daar het Rijk de keuze al heeft gemaakt. Op: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/aardgasvrije-wijken/bestaande-gebouwen-aardgasvrij-maken> leest u meer over die keuze.

Overigens betekent dit standpunt geen uitsluiting voor u, maar juist een extra reden om aan te haken. We willen alle geluiden blijven meenemen, dus ook dit geluid.

In de Transitievisie Warmte (https://www.dalfsen.nl/home/warmtetransitie_42785/) is gemeld dat met warmte uit de rioolwaterzuivering en de Vecht mogelijk 1.200 tot 1.800 woningen aardgasvrij kunnen worden gemaakt. De warmtebronnen liggen relatief nabij de wijken, en in Polhaar is mogelijk een probleem met het upgraden van het elektriciteitsnet.

Dit is de informatie die we tot nu toe hebben. En nu?

In overleg met ons bestuur hebben we gekozen voor de weg van een gesprek met buurtbewoners in plaats van een (dure) haalbaarheidsstudie met al uw en onze vragen.

Wat is een warmtenet?

Een warmtenet is als een gezamenlijke cv-ketel. De warmte ontstaat echter niet door het verbranden van aardgas, maar door het gebruik van (rest)warmte van een andere bron.

Eén mogelijkheid zijn bedrijven, die warmte over hebben om een warmtenet mee te verwarmen. In Dalfsen staan enkele bedrijven, die daarvoor potentie hebben. Denk aan de kaas- en koekjesfabriek.

Voor de warmte voor Polhaar en Dalfsen Centrum is gekozen voor de afvalwaterzuivering en de Vecht als bron.

De warmte die hier ontstaat wordt in waterleidingen naar de buurt getransporteerd. In de woning komt een zogenaamde 'aanleverset' in de meterkast waarop zichtbaar is hoeveel warmte u gebruikt.

Met de warmte van het warmtenet kan zowel de verwarming als warm water kan worden gemaakt.

Essentieel voor een warmtenet, maar ook alle andere installatie opties is de extra isolatie van de woning te verbeteren tot gemiddeld 10 cm isolatie.

Terugkoppeling thema 'Warmtenet' en 'Aardgasvrij Wonen'

Na het plenaire deel zijn de discussies aan tafels levendig, en zeer divers.

Over het warmtenet delen gemeente en bewoners dezelfde vragen;

- Wat is de capaciteit?
- Hoeveel mensen zijn er nodig om het rendabel te maken?
- Wie gaat het warmtenet beheren?
- Wat kost de aanleg, maar ook wat kost de warmte?
- Hoe zit het met leveringszekerheid?

We parkeren deze vragen nog even voor een volgende bijeenkomst, want de antwoorden hebben we op dit moment nog niet. Als we samen besluiten dat een warmtenet een optie is, zullen we deze vragen zeker moeten beantwoorden.

Wat ook fijn was is dat we hetzelfde dilemma herkennen; is er een alternatief voor het warmtenet, en wat is dat alternatief? Bewoners noemden warmtepomp, waterstof en aardwarmte. En dat houtgestookte kachels juist een risico opleveren op fijnstof.

En hoe zit dat met isoleren? Wat is er nodig, en hoe maken we dat betaalbaar? Ook daar worstelen we mee als gemeente. Er zijn subsidies, maar die kun je vaak pas achteraf aanvragen. De energiecoach, die de gemeente gratis beschikbaar stelt, is daarnaast niet bij iedereen bekend.

Wat ook is vastgelegd is dat veel mensen al begonnen zijn en graag regie houden over hun woning. Tegelijk is de wens voor kleinere collectieve oplossingen per straat of wijk veel opgeschreven (op verschillende thema's).

Het opslaan van warmte en elektriciteit is een veelgenoemde ontwikkeling.

Met deze informatie kunnen we de volgende bijeenkomst zeker aan de slag. We gaan dan proberen met elkaar vast te stellen welke extra informatie we nodig hebben om te komen tot een visie over hoe aardgasvrij en leefbaar Polhaar er in 2050 uit kan zien.

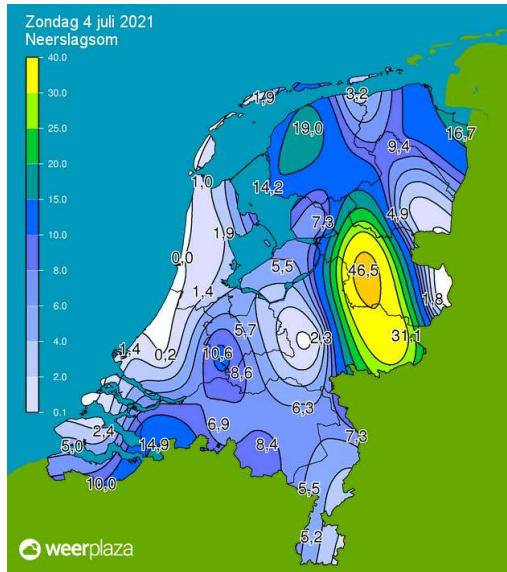
De andere thema's, die we hierna toelichten blijven daar onderdeel van uitmaken.

Terugkoppeling thema 'Vol elektriciteitsnet'

Waar mensen bij het vorige thema het heft in handen nemen, kijkt u hier nadrukkelijk naar de gemeente en Enexis. Dat begrijpen we helemaal, maar toch zien we ook hier hulp van bewoners.

Het nadenken over kleine windturbines, zonnepanelen met opslag en collectieve inkoop voor zolderisolatie laat zien dat ook hier veel samen te doen is. De koppeling met 'smart grids' (wanneer kunt u de wasmachine het best aanzetten) en laadpalen is ook veelvuldig genoemd.

Terugkoppeling thema 'Wateroverlast'

Dit is een belangrijk thema is gebleken bij de bijeenkomst, mede vanwege de grote wateroverlast in 2021.

Mooi is dan ook dat is gesproken over de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor deze overlast. De buurt is op sommige plaatsen "veel steen", maar dat geldt voor zowel de openbare ruimte als de tuinen.

Het stimuleren tot afkoppeling van hemelwater is een oproep voor gemeente én bewoners.

Daarnaast wijzen bewoners op het vele onbenutte openbaar groen, waar wateropvang zou kunnen plaatsvinden.

Tegelijk is de gemeentelijke subsidieregeling voor het afkoppelen van hemelwater niet bij iedereen voldoende bekend (gemaakt). Meer informatie op:

https://www.dalfsen.nl/home/alle-onderwerpen_258/product/afkoppelen-hemelwater-subsidie_1075.html. En of 'groene daken' ook niet in die regeling kunnen worden opgenomen?

Een extra dimensie zit in de vraag hoe water vast te houden voor tijden van droogte. Dus niet alleen goede afvoer bij hevige regen, maar ook water bewaren voor als het weer even te droog is.

Tenslotte is opgemerkt dat bij een hoge waterstand van de Vecht de grondwaterstand zodanig stijgt dat sprake is van water in (een deel van) de kruipruimten.

Terugkoppeling thema 'Verkeer' en 'Groen'

Bij het lezen van alle briefjes valt op dat 'Verkeer' en 'Groen' veel overlap hebben qua opmerkingen. Bomen zijn een lust (groen) en last (schade aan wegen), maar meer groen en minder stenen in de straat liggen in elkaars verlengde.

De vraag om meer biodiversiteit met bloemen in plaats van gras en de aanleg van openbare groente- en pluktuinen is veelvuldig gesteld. Beleving is een belangrijk aspect dat is genoemd, met name voor kinderen. Daarbij zijn fruitbomen, het niet bladblazen in het bos in Polhaar en meer water genoemd.

Verder is er een aantal locatie specifieke situaties genoemd waar bijvoorbeeld meer onderhoud en ontwikkeling van groen gewenst is. Deze wensen knellen soms met de verkeersthema's, zoals parkeerdruk, mede doordat jongeren langer thuis wonen. Mogelijk zijn ook oplossingen te vinden in 'groen parkeren'.

'Te hard rijden' is eigenlijk altijd een opmerking over verkeer op een bijeenkomst. Daarbij merk ik graag op dat menig landelijk buurtonderzoek heeft uitgewezen dat met name de bewoners zelf daar verantwoordelijk voor zijn. Het elkaar aanspreken is genoemd, maar dat is ook een risico met de kortere lontjes (aldus enkele bewoners).

Verder zijn het beperken van vrachtverkeer, een fietstunnel onder de Rondweg en autoloze zondagen als ideeën geopperd, die kunnen worden meegenomen in toekomstige ontwikkelingen.

Terugkoppeling thema 'Samen Wonen' en 'Veilig Wonen'

Bij 'veilig wonen' is aangegeven dat de buurt een fijne plek is om te wonen, ondanks dat sommige zaken beter kunnen. De nieuwe verlichting draagt daar aan bij, maar is ook heel fel en teveel aanwezig.

De verdeling van leeftijden in de wijk is niet altijd divers genoeg vinden bewoners, en er zijn te weinig toekomstbestendige woningen voor ouderen. Met name regelgeving wordt als een beperking ervaren.

Dan is er de vraag hoe het straatbeeld eruit ziet in een aardgasvrije wijk. Het idee van allemaal zoemende buitenunits van warmtepompen spreekt weinig bewoners aan. Dat is dan ook zeker een belangrijk kader voor de volgende bijeenkomsten.

Is er een rode draad te vinden?

We hebben enorm veel informatie opgehaald, die we elke vergadering weer gebruiken als input.

De tijdstermijn wanneer we bepaalde zaken kunnen oppakken komt daarbij ook elke keer aan de orde. In dit stadium hebben we verzameld en dus nog niet gekeken naar een planning. Dat willen we ook samen blijven doen met bewoners.

Wat mij opvalt van alle geschreven briefjes is dat ik het woord 'collectief' heel veel heb gezien. Volgens mij geeft dat heel goed de sfeer van de buurt weer. Interessant is welke schaal van 'collectief' het beste past. Is 'collectief' de hele buurt, delen van de buurt, de straat, of samen met de burens?

Dat is een mooie vraag voor de volgende bijeenkomst.

Hoe nu verder?

U leest dit verslag hopelijk helemaal door, en kunt uiteraard aangeven waar we toch nog wat aanscherping kunnen doen in het verslag. Mail uw opmerkingen naar polhaar@dalfsen.nl, en we proberen ze in te passen.

De volgende vergadering staat gepland voor **maandag 30 mei om 20:00** in de **Panoramazaal in de Trefkoele+**.

Wij gaan druk aan de slag met de werkgroep Bewust Wonen van Groen Gebogen om deze bijeenkomst goed voor te bereiden en sturen u nog een uitnodiging met programma.

Communicatiekanalen

We hebben uw opmerkingen over de wijze van communicatie ook vastgelegd.

De genoemde opties zijn:

- E-mail;
- DalfsenNet en de lokale nieuwsbladen;
- Facebook
- Website
- Filmpje opnemen met bewoners

Dat laatste lijkt me een heel mooi plan, en de uitwerking kunnen we zeker met elkaar vorm gaan geven.

Op de site www.dalfsen.nl/polhaar gaan we de verslagen plaatsen, en een korte projectomschrijving.

Op Facebook, Twitter en Instagram zijn we onder Duurzaam Dalfsen al te volgen. We overwegen om een besloten Facebookgroep aan te maken speciaal voor Polhaar.

Tenslotte wijs ik nog op de pagina www.dalfsen.nl/polhaar waar we binnenkort meer informatie gaan plaatsen over aardgasvrij wonen.

Tot slot

We hopen u allemaal terug te zien op 30 mei. En informeer uw burens met het kaartje. Zeker als zij kennis en kunde hebben wat ons kan helpen om samen verder te komen.

Tot snel,

Anthony Voets
Projectleider Aardgasvrij Wonen

Frankwin Faber
Voorzitter werkgroep Bewust Wonen

